

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Benešov nad Ploučnicí, okres Děčín

407 22 Benešov nad Ploučnicí, Opletalova 699

Identifikátor školy: 600 076 211

Termín konání inspekce: 10. – 14. května 2004

Čj.:	f6-1089/04-5020
Signatura:	Of7cx135

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ materiálně technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech v 1. – 5. ročníku základní školy (český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, hudební výchova) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a dějepis na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech matematika, přírodopis a zeměpis na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve volitelném předmětu informatika v 7. – 9. ročníku základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Benešov nad Ploučnicí, okres Děčín (dále ZŠ), je příspěvkovou organizací zřízenou Městem Benešovem nad Ploučnicí od 1. ledna 2002. Dle rozhodnutí o zařazení ZŠ do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení má kapacitu 780 žáků. Kromě základní školy sdružuje školní družinu, od 1. ledna 2003 i mateřskou školu a školní jídelnu mateřské školy. V době konání inspekce navštěvovalo 11 tříd 1. stupně 246 žáků a 11 tříd 2. stupně 255 žáků (celkem 501) z Benešova nad Ploučnicí i z jedenácti okolních obcí. Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola, již šestým rokem funguje též jedna přípravná třída (13 žáků). Rada školy zřízena není, činnost vyvíjí občanské sdružení rodičů.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku v 1. – 9. ročníku ZŠ zajišťovalo v době inspekce včetně ředitele školy a jeho zástupce celkem třicet učitelů, z toho tři na zkrácený úvazek. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nesplňují čtyři vyučující na 2. stupni a jedna vyučující na 1. stupni. Při tvorbě úvazků využívá vedení školy v maximální míře odbornost vyučujících (plně aprobovaně jsou na 2. stupni vyučovány předměty český jazyk, matematika, fyzika, chemie a výtvarná výchova, schází zejména učitelé cizích jazyků, přírodopisu a některých výchov). Výchovné poradenství zabezpečují dvě zkušené vyučující bez požadovaného kvalifikačního studia.

Organizační řád popisuje řízení školy i jejích jednotlivých úseků, organizační schéma vymezuje zřetelně vztahy podřízenosti. Zaměstnanci znají své kompetence, podrobně jsou rozepsány v pracovních náplních. S organizačními záležitostmi jsou zaměstnanci seznamováni na poradách (třítýdenní cyklus), běžný je osobní kontakt i zveřejňování informací ve sborovně, rovněž prostřednictvím osobních schránek na serveru školy. Zvolený informační systém zajišťuje řádný chod školy i operativní řešení vzniklých problémů.

Je ustanovena pedagogická rada, v záznamech z jednání jsou zachycena stanoviska k projednávaným záležitostem. Kromě hodnocení výsledků práce žáků a projednáváním organizačních záležitostí se pravidelně zabývá vzděláváním učitelů, rozborů z kontrolní

a hospitační činnosti, informacemi výchovných poradců apod. Pravidelně se schází metodické sdružení i předmětové komise, funguje neformální spolupráce učitelů.

Prvořadá pozornost je věnována vedení zaměstnanců, vychází z koncepčního materiálu, který analyzoval situaci v šesti oblastech (pedagogická, materiálně-technická, institucionální a správní, personální, ekonomická, oblast informačních systémů a kontaktů s veřejností). Jsou přijímána opatření na dosažení požadovaného stavu. V pedagogické oblasti analýza vychází z rozsáhlé hospitační činnosti, byly formulovány zásady pedagogické práce preferované školou a přijaty nástroje pro jejich začleňování do výuky. Kromě dalšího vzdělávání, které zajišťují pedagogická centra (některé akce přímo ve škole), spolupracuje škola úzce s pedagogickou fakultou v oblasti pedagogické praxe posluchačů (daří se tak získávat absolventy) i v oblasti vzdělávání učitelů. Prvořadý je vlastní systém vzdělávání, kdy učitelé mají přístup k široké paletě informací externích i vlastních (metodické listy k jednotlivým didaktickým postupům zpracovává a předkládá vedení školy), využíváno je vzájemných hospitací učitelů, též videotrénink na základě sekvencí z hospitací natočených zástupcem ředitele školy. Tato problematika je diskutována při poradách.

Z výše uvedených skutečností vychází i systém hodnocení zaměstnanců, kritéria jsou známa, zjištění z kontrolní a hospitační činnosti jsou rozhodující pro hodnocení. Při rozbořech mají prostor zaměstnanci pro sebehodnocení.

Personální podmínky jsou vzhledem k výjimečnému a promyšlenému systému vedení a hodnocení zaměstnanců hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu využívá škola dvou objektů, nepříliš od sebe vzdálených. Nacházejí se v klidné části města, uprostřed zeleně s krásným výhledem na údolí řeky Ploučnice.

Objekt 1. stupně ZŠ v Komenského ulici, který byl postaven již v polovině 19. století, poskytuje z hlediska funkčnosti, bezpečnosti a psychohygieny velmi dobré podmínky pro žáky 1. – 4. ročníku a třídy V. B (další dvě 5. třídy jsou umístěny v hlavní budově školy). Vstupní prostory jsou využity ke zveřejnění informací o škole a k prezentaci výsledků školních i mimoškolních aktivit. Prostorné kmenové učebny s dobrými světelnými podmínkami, s upraveným interiérem, množstvím názorných nástěnných materiálů vztahujících se k učivu a životu školy, působí na žáky podnětně. Kvalitní zázemí pro výuku tělesné výchovy představuje vybavená tělocvična, pro výuku hudební výchovy slouží odborná učebna. V budově se nachází i keramická dílna s vypalovací pecí, která slouží i pro práci zájmových kroužků.

Vybavení učeben starším žakovským a úložným nábytkem je postupně inovováno, pozitivem je respektování antropometrických rozměrů žáků a vytvoření relaxačních prostor.

Fond učebních pomůcek je převážně starší, novější tabelární pomůcky jsou umístěny přímo ve třídách. Řadu pomůcek, přehledů učiva a materiálů pro skupinovou a individuální práci žáků si zhotovují samy učitelky. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou k dispozici reedukační a kompenzační pomůcky. Výběr učebnic je promyšlený, pro výuku sledovaných předmětů jsou voleny ucelené sady, učebnicový fond je průběžně obměňován. Školní knihovna poskytuje dostatečné množství titulů včetně aktuální pedagogické literatury. Vedle beletrie nabízí naučnou literaturu, alternativní učebnice a čítanky, soubory pro společnou četbu. Dílčím zjištěným negativem je omezené množství jazykových příruček,

kteří nepokrývá reálnou potřebu výuky. Didaktická technika včetně audio a videotechniky odpovídá potřebám výuky. Vyučující 1. stupně mohou využívat celé materiální zázemí školy.

Školní budova 2. stupně v Opletalově ulici byla zprovozněna v roce 1996, sídlí zde vedení školy a technicko-ekonomický úsek. Prostorové podmínky jsou vynikající, kromě velkých kmenových učeben (v jedné třetině je obměněn žákovský nábytek) je zde i třináct odborných učeben včetně kabinetů (3x přírodovědné předměty, 2x cizí jazyky, 2x výtvarná výchova, dvě počítačové učebny, hudební výchova, cvičná kuchyň, školní dílna, učebna pěstителей prací). Mimořádné zázemí pro zaměstnance (každý má svůj kabinet) představuje sborovna, informační centrum, kde probíhají i jednání s rodičovskou veřejností, v obou místnostech mají učitelé přístup k odborné literatuře, informacím a trvalý přístup na internet. Ve výuce je též využívána aula (budovaná jako multimediální učebna) s přílehlou galerií, kde jsou prezentovány žákovské práce. Zřízena je místnost pro odloučené pracoviště pedagogicko-psychologické poradny. Pro výuku tělesné výchovy je k dispozici velká tělocvična a menší travnaté hřiště, dále přílehlé městské hřiště se zanedbaným škvárovým povrchem a asfaltovými kurty. Udržovaná školní zahrada je též využívána při předmětu praktické činnosti. Prostorné chodby s relaxačními kouty (stolní tenis), nápojovými automaty a atrium poskytují optimální zázemí pro trávení času žáků o přestávkách. Všechny prostory jsou upravené a vzorně uklizené. Žáci i zaměstnanci školy se mohou stravovat v sousední školní jídelně (není součástí ZŠ). Vybavení učebnicemi, učebními pomůckami a audiovizuální technikou je na velmi dobré úrovni, mnohé učebnice jsou již značně opotřebené.

Využívání materiálních zdrojů školy a jejich zlepšování (zdůrazněno v koncepčním materiálu) je předmětem kontrolní a hospitační činnosti. Ze závěrů inspekce je zřejmé, že materiální podpora výuky je nadstandardní, efektivní je využívání počítačové učebny žáky všech ročníků, a to v celé řadě vyučovacích předmětů. I proto byla ve spolupráci se zřizovatelem zprovozněna druhá počítačová učebna. Toto zázemí přináší škole další finanční zdroje, neboť získala certifikát školícího střediska pro výuku pedagogických pracovníků na PC. Rovněž pronájem tělocvičny a dalších prostor získává škola prostředky pro zlepšování vybavení. Dalším zdrojem prostředků jsou zpracovávány projekty, opět ve spolupráci se zřizovatelem (tělovýchovný areál, dokončení multimediální učebny apod.).

Materiálně technické podmínky základní školy jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola. Disponibilními hodinami byl posílen předmět výtvarná výchova (profilace školy). Výuka probíhá v souladu se zvoleným vzdělávacím programem, učební plán je plněn. Z cizích jazyků je vyučován anglický a německý jazyk (výrazně vyšší zájem je o anglický jazyk). Pestrá je nabídka volitelných předmětů, v tomto školním roce jsou vyučovány v 15 skupinách v 7. – 9. ročníku předměty informatika, užité výtvarné činnosti, konverzace v angličtině a němčině, péče o domácnost a sportovní činnosti.

Na základě pokynu ředitele školy zpracovali učitelé časově tematické plány a rozvržení učiva (koordinaci zajišťovaly předmětové komise). Výuku doplňují exkurze, kulturní představení apod.

Kontrolovaná povinná dokumentace (seznam uveden ve výčtu dokumentů) průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání, nižší vypovídací hodnotu mají některé zápisy probraného učiva čtení a literární výchovy v třídních knihách na 1. stupni.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu.

Kontrola plnění osnov je součástí hospitační a kontrolní činnosti, veškeré změny a časové odchylky musí předmětové komise dle pokynů vedení sledovat a zdůvodňovat, jsou přijímána opatření.

Kontrola naplňování učebních osnov je věnována pozornost, kontrola je účinná.

Veškeré dokumenty upravující organizaci výchovně vzdělávacího procesu byly nově vytvářeny při zřízení školy jako příspěvkové organizace a jsou kvalitně zpracované. Rozvrh hodin v době inspekce odpovídal psychohygienickým požadavkům na výuku i příslušným ustanovením vyhlášky o ZŠ, výjimkou jsou přestávky během odpoledního vyučování, které byly s ohledem na dojíždějící žáky zkráceny na pět minut. Bezproblémová je informovanost žáků prostřednictvím školního rozhlasu, třídních učitelů a řady informačních nástěnek ve společných prostorách. Škola má zpracovaný veřejně přístupný školní řád, který přehledným způsobem upravuje organizaci vyučování, práva a povinnosti žáků. Rodiče jsou o výsledcích vzdělávání a výchovy informováni zápisy v žákovských knížkách, na třídních schůzkách, v případě potřeby při individuálních jednáních. Pro rodiče jsou též v některých třídách 1. stupně organizovány ukázkové hodiny. Vychází školní měsíčník „Klepy“, přehledné a aktualizované jsou webové stránky školy (vedení školy provedlo průzkum o dostupnosti těchto stránek mezi rodiči). Byl vydán i přehledný informační leták se základními informacemi o škole a o organizaci školního roku 2003/2004.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je funkční.

Systém výchovného poradenství poskytuje kvalitní servis žákům v oblasti profesní orientace, výchovné poradkyně organizují a zajišťují pomoc žákům s individuálními výchovnými a vzdělávacími problémy, pozornost věnují i prevenci sociálně patologických jevů. Mimo pevně stanovených konzultačních hodin vycházejí vstříc i individuálním požadavkům zákonných zástupců, v případě potřeby vykonávají i návštěvy v rodinách. Funkční je přenos informací k ostatním učitelům, bloky výchovných poradkyň jsou pravidelně zařazovány i do programu pedagogických rad. Informovanost žáků je zajištěna formou nástěnek, funguje schránka důvěry. Vývoj problémových žáků je systematicky sledován a vyhodnocován, opatření jsou přijímána. Pro integrované žáky má škola kvalitně zpracované individuální vzdělávací programy. Velmi dobrá je spolupráce s pedagogicko psychologickou poradnou, jedenkrát týdně působí na detašovaném pracovišti ve škole i psycholog. Pro žáky 1. – 5. ročníku je organizována speciální náprava v rámci nepovinného předmětu, v době inspekce byla poskytována čtrnácti žákům. Kromě péče poskytované statisticky vykazovaným individuálně integrovaným žákům je patřičná pozornost věnována i žákům s prospěchovými problémy a žákům ze sociálně nepodnětného rodinného prostředí (provádění diagnostiky, průběžné sledování problematiky, individuální pomoc v hodinách i mimo vyučování).

Kvalita výchovného poradenství přispívá ke zlepšování výchovně vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni ZŠ ve sledovaných předmětech – český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, hudební výchova

V této skupině předmětů bylo hospitováno v jedenácti vyučovacích hodinách. Ve všech předmětech probíhala výuka v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu, časová dotace sledovaných předmětů odpovídá schválenému učebnímu plánu. V průběhu a výsledcích vzdělávání žáků se pozitivně odrazil vysoký podíl kvalifikovaných pedagogů (z jedenácti učitelů splňuje deset podmínky odborné a pedagogické způsobilosti), u většiny dlouhodobá praxe, především však zájem vyučujících o obor, uplatňované poznatky z dalšího vzdělávání a akceptující přístup k žákům. Bezprostřední příprava vyučujících na výuku byla svědomitá a promyšlená.

Prostředí učeben a jejich vybavení respektuje psychohygienické zásady svou estetikou, podnětností, i funkčností (např. využití prostoru k činnostnímu i relaxačně aktivizujícímu pojetí výuky). Součástí výzdoby tvoří i aktuálně zvolené tabelární pomůcky. Při společné výuce i individuální práci žáků se uplatnil obrazový materiál, množství doplňkových textů, připravená tabule, přehledy učiva, při vlastivědě mapy. Žáci pracovali s učebnicemi, sešity a individuálními učebními pomůckami. Při hudební výchově byla využita didaktická technika, doprovodný hudební nástroj i orffovské nástroje.

Stanovené cíle byly v souladu s aktuálním složením třídy. Učitelky respektovaly vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, včetně žáků individuálně integrovaných. Pozitivem sledované výuky byla téměř vždy promyšlená stavba vyučovacích hodin, systematické pracovní postupy a účinná motivace, vhodná volba pestré škály didaktických metod. Kvalitu vzdělávání a výchovy zvýšila podpora aktivního učení a samostatnosti, prostor pro vyjádření prožitků, zkušeností a názorů žáků. Zdařilá byla i práce žáků ve skupinách či samostatná práce žáků s cíleným záměrem úspěšného individuálního řešení. V průběhu činností byla žákům poskytována podnětná a promyšlená pomoc vyučujících, směřující k samostatnému řešení i s pomocí osobních didaktických pomůcek.

Vyučovací čas byl využíván efektivně, převažovaly dynamické hodiny, kdy použité formy a metody práce, zejména však uplatňované kooperativní vyučování, vedly k tvůrčí pracovní atmosféře, která žákům přinášela uspokojení. Přirozeně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy, často docházelo k prolínání vzdělávacích a výchovných složek předmětu (výsledky integrované výuky a realizované projekty prezentují společně i individuálně vytvářené práce žáků). Nové učivo navazovalo na předchozí látku, jednotlivé poznatky byly vyvozovány metodicky správně, v součinnosti se žáky. Rozvíjeny byly techniky podporující zapamatování učiva (didaktická hra, prožitkové učení), dostatek času bylo věnováno opakování a upevňování učiva. Při samostatné práci vyučující poskytovaly žákům zpětnou vazbu, respektovaly jejich osobní tempo a byly jim nápomocny radou. Důraz byl kladen na čtení s porozuměním, práci s textem a využívání čtenářských dovedností žáků. Výrazným pozitivem bylo uplatnění škály technik vedoucích k plynulému čtení v jedné ze sledovaných hodin v 1. ročníku. Náležitá pozornost vyučujících je věnována grafické úpravě sešitů, vyučující dbají na pečlivý a úhledný písemný projev žáků. Zájem žáků o výuku matematiky podpořily zadávané úkoly vedoucí k logickému uvažování i možnost volit alternativní řešení. Průběh a výsledky hudební výchovy byly ovlivněny profesionálními dovednostmi vyučující a činnostním pojetím výuky, kde se kromě pěveckých a poslechových činností uplatnily i rytmické a rytmicky pohybové aktivity.

Psychohygienické podmínky výuky příznivě ovlivnila vhodná organizace sledovaných hodin, pestré střídání činností, realizace činností aktivizujících pozornost žáků s často zařazovanou výukou mimo lavice a individuální přístup pedagogů k žákům. Respektovány byly věkové zvláštnosti dětí mladšího školního věku i psychohygienické zásady, vyučující dbají na vytváření a upevňování správných pracovních návyků.

Vyjadřování učitelek bylo srozumitelné, přiměřené věku a schopnostem žáků. Sledované hodiny se vyznačovaly pracovní atmosférou, partnerským přístupem pedagogů, dodržováním pravidel komunikace, zájmem a uvědomělou kázní žáků, projevy vzájemného respektu, tolerance a ochoty si pomáhat.

Veškerá činnost žáků byla průběžně kontrolována a hodnocena slovně či písemně, žáci jsou vedeni k odpovědnosti za výsledky své práce. Často bylo využíváno pochvaly, povzbuzení a motivujícího hodnocení žáků. Většina vyučujících dbala na ucelený závěr hodin, který často obsahoval hodnotící prvky. Kladně hodnotí ČŠI zavedený systém pozitivního hodnocení (body, razítka, „pasování na krále“). Na sebehodnocení je založeno posuzování výsledků skupinové a individuální práce.

V žákovských knížkách převažují pozitivní sdělení o chování žáků a pochvaly. Množství známek poskytuje dostatečný přehled o výsledcích vzdělávání žáků v naukových předmětech, méně jsou zastoupeny známky z hudební výchovy.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech na 1. stupni základní školy hodnotí ČŠI jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a dějepis na 2. stupni základní školy

Kvalita vzdělávání a výchovy byla hodnocena na základě třinácti hospitací u všech šesti vyučujících, kteří mají tyto předměty v úvazku, dále kontroly pedagogické dokumentace a žákovských knížek, prohlídkou namátkově vybraných žákovských prací a sešitů. Dva vyučující jsou bez požadované kvalifikace (z celkového počtu vyučovaných hodin těchto předmětů je aprobovaně zajištěno 57 %). Ve sledované výuce se příznivě projeví zkušenosti a poznatky z dalšího vzdělávání učitelů, snaha o uplatnění efektivních metod práce. Absence kvalifikace učitelů sledovanou výuku zásadně neovlivnila.

Celkové plánování výuky koordinují předmětové komise, osnovy jsou plněny. Časově náročná a promyšlená byla příprava většiny učitelů na jednotlivé hospitované hodiny včetně přípravy pomůcek a pomocných materiálů. Je dbáno na návaznost učiva, prolínání všech složek předmětu český jazyk, mezipředmětové vztahy, zařazování místní a regionální problematiky. Přiměřeně věku žáků a aktuálnímu stavu jednotlivých tříd jsou voleny ukázky, texty a cvičení. V hodinách mluvnice (český jazyk) byli při písemných pracích zohledňováni žáci s poruchou učení.

Hospitované hodiny probíhaly v odborné učebně (většina dějepisu), ostatní v kmenových třídách. Materiální podpora výuky byla na nadstandardní úrovni, učitelé se opírají zejména o práci s učebnicí (ucelené řady), žáci pracovali též s mapami, slovníky a encyklopediemi, velmi často využívali pomocných kopírovaných materiálů. Ve škole je dostupná a využívaná audiovizuální technika, zejména pro individuální přípravu mohou žáci navštívit školní knihovnu, mají též přístup k internetu. Pro zefektivnění a zpestření práce je využívána počítačová učebna, žáci jsou vedeni též k vyhledávání informací z dalších zdrojů včetně internetu.

S výjimkou jedné méně efektivní hodiny, kde dominoval osobitě pojatý výklad učitele a následné diktování poznámek, se v organizaci hodin, volbě metod a forem práce zúročila promyšlená příprava, přátelská atmosféra i osobnost učitelů. To mělo pozitivní vliv na aktivitu žáků. Vyučovací čas byl využíván efektivně, s vysokým podílem aktivit žáka (činnosti společné, individuální, párové i skupinové). Stavba hodin, použité formy a metody práce výrazně přispěly k tvůrčí pracovní atmosféře. Nové učivo navazovalo na předchozí látku, jednotlivé poznatky vycházely často z domácí přípravy žáků. Učitelé vedli žáky k práci s informacemi, též ke spolupráci (pomoc pomalejším spolužákům), samozřejmě je pomoc učitelů. Promyšlené je vedení k souvislému slovnímu projevu, rozvoji slovní zásoby a komunikativních dovedností (zvláště tam, kde bylo dbáno jak na formu, tak i obsah projevu). Zcela mimořádné a efektivní hodiny byly zaznamenány v hodinách českého jazyka v 6. ročníku, bylo zaznamenáno i využití prvků dramatické výchovy.

Psychohygienické podmínky většiny hodin příznivě ovlivnila vhodná organizace sledovaných hodin, střídání činností, v ojedinělých případech delších cvičení docházelo ke ztrátě pozornosti, občas i k projevům nespolupracujícího chování.

V žádné sledované hodině nechyběl úvod s vhodnou motivací, při němž byli žáci seznámeni s cílem a průběhem hodiny. Motivačním prvkem vyučování byly též mezipředmětové vztahy, uplatnění osobních zkušeností a názorů žáků. Kladně se projevuje týmová práce na společných úkolech. Žáci jsou vedeni k dodržování stanovených pravidel chování

i komunikace, ke vzájemnému respektování. Jejich činnost je průběžně kontrolována korigována a hodnocena. Využívá se především pochval a povzbuzení. V závěru většiny hospitovaných hodin bylo provedeno hodnocení učitelem, většinou však s přesahem do přestávky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a dějepis na 2. stupni jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice (MAT), zeměpisu (ZEM) a přírodopisu (PŘÍ) na 2. stupni základní školy

Tyto předměty vyučuje celkem sedm učitelů, z nichž šest splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na 2. stupni ZŠ. Učiteli s příslušnou aprobací se daří zajistit 100 % vyučovacích hodin MAT, ale již jen 21 % hodin ZEM; učitele s aprobací pro PŘÍ škola nemá. I přesto se ve výuce neobjevují odborné chyby, nedostatky jsou spíše ve způsobech práce zejména při osvojování nového učiva.

Kvalitní materiální zázemí odborných kabinetů všech předmětů a odborných učeben ZEM a PŘÍ s dostatkem názorných materiálů, modelů, přírodnin, mikroskopů, map, didaktickou technikou atd. podporuje názornost výuky. Učebnice žáci mají, v hodinách se s nimi pracuje, pro vyhledávání informací jsou používány i starší sady a další odborná literatura. Nedostatek je zeměpisných atlasů, které jsou žákům půjčovány jen pro práci v hodinách. Při přípravě pracovních materiálů učitelé hojně využívají kopírky.

Učivo osnov mají učitelé rozplánované do jednotlivých ročníků, na jeho rozvržení vzájemně spolupracují, plnění osnov průběžně sledují a vyhodnocují. Nedostatkem je sporadické zařazování laboratorních prací v přírodopisu. Zhlédnuté hodiny byly připravené, v jejich úvodu byli žáci s plánovanou strukturou i cíli většinou seznámeni.

Ve výuce převažovaly frontální způsoby práce, které při střídání činností, vhodném zařazování samostatné práce, individuální práci se žáky slabšími a navozením příjemné atmosféry vedly k poměrně efektivnímu splnění vytčených cílů (např. MAT VII. B). Často však převažovaly činnosti s výrazně dominující rolí učitele a s minimálním prostorem pro aktivní práci žáků. (např. PŘÍ VI. C, MAT VI. B, VIII. A). Častým nedostatkem byly časově nezvládané závěry hodin, kdy již nezbyl čas na shrnutí učiva či toto provedl pouze učitel o přestávce. U části učitelů je však již zřetelná snaha po modernějších způsobech výuky, založených na aktivních činnostech žáků (např. PŘÍ VII.A, MAT VIII.C, ZEM VII.B). Žáci jsou zde vedeni k novým poznatkům na základě vyhledávání a třídění informací, vlastního pozorování, řešení problémových úloh, společné tvorby shrnujícího zápisu. Zařazovány jsou jednoduché prvky kooperace (nejčastěji párová práce), podporována je vzájemná pomoc žáků.

Vstupní motivace probíhala často jen sdělením cíle, v průběhu pak žáky motivoval zejména prostor pro možnost podílet se aktivně na tvorbě hodiny, netradiční formy zkoušení a hodnocení, zajímavosti, ukázky uplatnění poznatků v běžném životě, provázanost s výchovou ke zdraví (PŘÍ) atd. Spíše demotivující charakter měly hodiny s činnostmi důsledně řízenými učiteli, bez prostoru pro aktivitu žáků či se skeptickým předjímáním výsledku práce žáků.

Vědomosti a dovednosti žáků jsou průběžně ověřovány a hodnoceny, klasifikace je zdůvodňována, výrazná preference pouze písemného zkoušení je v PŘÍ. Méně se využívá průběžné pozitivní slovní hodnocení – povzbuzení, ocenění dílčího úspěchu, pokroku.

Ve vztazích učitel – žák nebyly v průběhu hodin patrné výrazné třecí plochy, dílčí problémy souvisely se způsoby práce, kdy žáci navyklí z 1. stupně na aktivní, činnostní vyučování, hůře akceptují jednotvárnou frontální práci dle pokynů učitele a spolupráce se pak omezuje na několik jedinců. Žákům je nabízeno doučování, zadávány jsou příklady na individuální

procvičování, dostávají možnost opravy známky. Rozdíly v podpoře rozvoje komunikativních dovedností žáků se odvíjely od způsobu práce jednotlivých učitelů. Při dominantní roli učitele tento nesl těžiště práce i při řízeném rozhovoru, kladené otázky měly často uzavřený charakter, nedostatkem pak byla úplná absence žákovské komunikace při řešení úloh u tabule (např. MAT VIII. A). V hodinách podporujících aktivní učení žáků pak byl prostor pro jejich vzájemnou komunikaci, prezentaci výsledků práce i diskuzi.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech hodnotí ČŠI stupněm „dobrý“.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve volitelném předmětu informatika v 7. – 9. ročníku základní školy

Předmět vyučují tři odborně a pedagogicky způsobilí vyučující. Výuka je vedená věcně i odborně správně.

K dispozici má škola zatím jednu zasíťovanou učebnu s dvanácti žákovskými pracovišti (v současné době dokončuje druhou). Vhodnou organizací vyučování se daří vyjít vstříc velkému zájmu žáků o předmět, většinou s respektováním požadavku jeden počítač – jeden (výjimečně dva) žák. Učebna je žákům k dispozici i v době mimo vyučování. Využíván je moderní uživatelský software a služby internetové sítě.

Škola má vytvořený jednotný, dle ročníků náročností gradující systém výuky, zaměřený na uživatelské dovednosti při práci s textovým editorem, tabulkovým procesorem a prezentačními programy při současném využití možností internetové sítě. Zhlédnuté hodiny byly výborně připravené jak z hlediska obsahu, tak volby metod a forem práce se žáky.

Výuka se odvíjí od promyšleného výběru smysluplných úloh, vyžadujících komplexní využití dosavadních dovedností a využívajících poznatky z dalších disciplín (statistika, fyzika, geografie...). Žáci jsou vedeni ke schopnosti pracovat samostatně, vyhledávat informace, navrhnout a realizovat různá řešení. Výborně funguje vzájemná pomoc žáků, učitel se zapojuje zejména jako koordinátor a poradce.

Praktický ráz úloh, ukázky uplatnění osvojených dovedností v praxi a v neposlední řadě i výběr pro žáky zajímavých námětů plní motivační funkci. Nešetří se průběžným pozitivním hodnocením, známkou dle jednoznačných kritérií jsou hodnoceny výsledné práce žáků.

V hodinách panuje nestresová pracovní atmosféra. Prostor je pro vzájemnou komunikaci žáků, ti rovněž dokážou jasně zformulovat dotaz, navrhnout a zdůvodnit řešení. Při komunikaci s učiteli z domova (např. zasílání a korekce úloh) je využívána elektronická pošta.

Již po prvním roce (žáci 7. ročníku) prokazují žáci výbornou úroveň osvojených dovedností.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu informatika mají vynikající úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K ověření úrovně výsledků vzdělávání v jednotlivých třídách jsou pravidelně zadávány prověrky a testy. Vedení školy má propracovaný systém hodnocení výstupních kompetencí žáků 5. ročníku. U žáků na počátku školní docházky je sledována úroveň kvality osvojených technik čtení. Výsledky jsou projednávány pedagogickou radou, navrhnována opatření.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou na základě výše uvedených zjištění celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- ❖ Údaje uvedené ve zřizovací listině školy souhlasí s údaji uvedenými v Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 21 190/03-21.
- ❖ Žáci školy se zapojují ve velké míře do soutěží a olympiád, výraznějších úspěchů dosahují především ve sportovních a výtvarných soutěžích. V předmětových olympiádách získal žák školy 1. místo v okresním kole olympiády v anglickém jazyce.
- ❖ Pro kvalitní využití volného času žáků (rovněž jako prevence sociopatologických jevů) nabízí škola řadu zájmových kroužků (výtvarné, keramické, hudební, taneční, sportovní). Jejich práce se zúčastňuje téměř jedna třetina žáků, výrazná je jejich prezentace na řadě akcí pro veřejnost. Nejen školu výrazně reprezentuje pěvecké sdružení Klubko a Klubíčko, ve kterém zpívají i děti z mateřské školy. Ve spolupráci se ZUŠ Žandov mají žáci možnost navštěvovat bez dojíždění hodiny hry na hudební nástroje.
- ❖ Dlouhodobě se rozvíjí spolupráce s Gymnáziem v Heidenau, jedná se především o výměnné akce, které napomáhají rozvoji jazykových dovedností žáků i poznávání sousední země.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 21 190/03-21 ze dne 12. 6. 2003
2. Zřizovací listina ZŠ Benešov nad Ploučnicí bez čj. ze dne 31. 10. 2001 (dodatek č. 1 ze dne 1. 11. 2002)
3. Učební dokumenty vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a změn provedených do 1. 9. 2003
4. Personální dokumentace všech učitelů základní školy vyučujících ve škole k datu inspekce
5. Třídní výkazy a katalogové listy všech tříd školního roku 2003/04
6. Třídní knihy všech tříd školního roku 2003/04
7. Školní řád ze dne 30. 8. 2002
8. Rozvrh hodin všech tříd školního roku 2003/04
9. Záznamy z pedagogických rad a pracovních porad ve školním roce 2002/03 a 2003/04
10. „Roční časový plán pro školní rok 2003/2004 (25. 8. 2003)“
11. „Koncepční záměry – strategie rozvoje školy od roku 2003/2004 do 2005/2006“
12. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003
13. Provozní řád školy (1. 9. 2003)
14. Organizační řád ZŠ Benešov nad Ploučnicí (1. 9. 2002)
15. Klasifikační řád ZŠ Benešov nad Ploučnicí (1. 2. 2002)
16. Orientační hlediska pro osobní hodnocení a mimořádné odměny pedagogických pracovníků ZŠ Benešov nad Ploučnicí (duben 2000)
17. Zápisy ze schůzek metodického sdružení a předmětových komisí sledovaných předmětů ve šk. roce 2003/04
18. Časově tematické plány učitelů pro výuku sledovaných předmětů ve šk. roce 2003/04
19. Namátkou vybrané *Karty problémových žáků a Individuální vzdělávací programy žáků*
20. Pracovní náplně výchovných poradkyň

21. Namátkově vybrané práce a sešity žáků, žákovské knížky
22. Přehled o dalším vzdělávání pedagogů
23. Záznamy kontrol a hospitací ředitele školy a zástupce ředitele školy
24. Inspekční zpráva čj. 067 91/99-5076 (duben 1999)

ZÁVĚR

Škola má příznivé personální podmínky. Na vynikající úrovni je oblast vedení učitelů, vyznačuje se účinnou metodickou pomocí ředitele školy a jeho zástupce, systematickým dalším vzděláváním pedagogických pracovníků a zejména výrazně pozitivním klimatem školy, založeným na ztotožnění se většiny zaměstnanců s koncepčními záměry vedení školy i obětavostí učitelů.

Materiálně technické podmínky školy umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Nadstandardní je prostorové zázemí (odborné učebny, zázemí učitelů, prostory pro odpočinek a relaxaci žáků), vynikající je vybavení výpočetní technikou. Velmi dobré je vybavení učebnicemi, audiovizuální technikou a učebními pomůckami. Nápaditá a esteticky na výši je výzdoba společných prostor školy, zejména na 1. stupni.

Výuka probíhá v souladu se zvoleným vzdělávacím programem, organizace výchovně vzdělávacího procesu je funkční. Kvalitní je nabídka zájmové činnosti žáků včetně přístupu k výpočetní technice v době mimo vyučování. Významná a úspěšná je prezentace školy na veřejnosti.

Zcela mimořádná je kvalita práce s žáky zejména na 1. stupni, založená na aktivizujících a kooperativních formách a metodách práce, vedení žáků k samostatnosti a sebeevaluaci. Příkladnou úroveň má vzájemná komunikace a pedagogy uplatňovaný akceptující přístup k žákům. Přirozeně jsou integrováni žáci se specifickými vývojovými poruchami učení.

Na 2. stupni zaznamenala ČŠI kvalitní a efektivní hodiny v předmětu informatika a ve velké části sledovaných společenskovědních předmětů, v menší míře u přírodovědných předmětů. Výraznou pozornost věnovali učitelé materiální podpoře výuky.

V porovnání se závěry inspekční zprávy z dubna 1999 lze konstatovat, že koncepční a promyšlená práce vedoucích zaměstnanců přispívá ke komplexnímu rozvoji všech oblastí života školy. ČŠI zaznamenala pozitivní posun v materiálním zázemí i v oblasti pedagogické. Dalšími aktivitami, které jsou zaměřeny nejen na žáky, škola reprezentuje město, stává se jeho institucí vzdělávací i kulturní, v některých oblastech též hranice města přesahuje.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslav Hyška	Miroslav Hyška v.r.
Členové týmu	Mgr. Vladimíra Vosecká	Vladimíra Vosecká v.r.
	Mgr. Radek Dlouhý	Radek Dlouhý v.r.

V Ústí nad Labem dne 24. května 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2004-05-26

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jiří Špička	Mgr. Jiří Špička v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství Ústí n.L.	2004-06-11	f6 1104/04-5020
Zřizovatel: Město Benešov n. Pl.	2004-06-11	f6 1103/04-5020
Rada školy	Není zřízena	xxxxxxxxxx

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
xxxxxxx	xxxxxxxxxx	Připomínky nebyly podány.